Bildande av naturreservatet Södra Blecksberget i Mora kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Om naturreservatet

Uppgifter	
Namn	Södra Blecksberget
Kommun	Mora kommun
Län	Dalarna
NVR id	2057302
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger 14 km norr om Våmhus i den norra delen av Mora kommun i Våmhus socken
Huvudsaklig karaktär	Barrnaturskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Östra Storbyn 66:1 (Privat)
Rättigheter	Vägen Våmhus GA:7 förvaltas av Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening.

Areal (ha)	Total areal: 34,4 Landareal: 34,4 Produktiv skogsmark: 34,2

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmarken och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

I området finns skyddsvärda arter såsom tretåig hackspett, kolflarnlav, stjärntagging och ullticka.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämma eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
    a. enstaka grenar och sly får röjas för att kunna se rågångsmarkeringar,
3. gödsla, återföra aska i gödningssyfte, sprida kalk eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning, med följande undantag:
    a. enklare konstruktion av naturmaterial får uppföras vid jaktpass,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
    a. uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin är tillåtet med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
    b. för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
7. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka eller samla djur till vissa platser, med följande undantag:
    a. saltsten får sättas upp,
    b. den urtagna räntan från älg, rådjur och andra jaktbara arter får lämnas,
    c. småfåglar får utfodras.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor,
2. borttagande av invasiva eller för området främmande arter,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
   a. mindre, löst liggande grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark.

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter).

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A6 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte tolkas lika strikt som ”märken”. Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I föreskrift C3 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Naturvärden

Södra Blecksberget är beläget ungefär 14 km norr om Våmhus i den norra delen av Mora kommun. Området består av grandominerad barrnaturskog

med inslag av tallhällmark. Marken är kuperad och sluttar upp mot den södra delen av Södra Blecksberget då området ligger vid foten av berget. De geografiska förhållandena har medfört att skogen har varit svårbrukad vilket givit upphov till skogens äldre trädbestånd och dess höga naturvärden. Trädbestånden uppskattas vara kring 130 år. Hotade arter förekommer på den unga döda veden, brandstubbar och de levande träden som hittas i området. Tretåig hackspett har setts i området. Nästan hela området är klassat som nyckelbiotop med några få undantag i den nordöstra, nordvästra och i den södra delen. Två biotopskydd ligger i närheten av det föreslagna området. Av dessa biotopskydd ligger det sydöstra skyddet i direkt anslutning till det förslagna naturreservatet och det sydvästra biotopskyddet, som är mindre till yta, ligger en bit utanför. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

Planeringsbakgrund

Södra Blecksberget omfattas inte av några områdesbestämmelser eller någon detaljplan.

I kommunens översiktsplan (laga kraft 2006-07-19, aktualitetsförklarades 2017) är området klassat som ’Skogsmark’ med namnet ’Skogsmark norr om Våmhus’.

Två biotopskydd finns i närheten av Södra Blecksberget. Ett av biotopskydden ligger intill den sydöstra delen av naturreservatet och har beteckning SK 995–2002. Det andra biotopskyddet ligger en bit sydväst om naturreservatet och har beteckningen SK 219–1999.

Kulturlämningar med särskilda skydd saknas i området.

Ett permanent skydd av Södra Blecksberget medför ett bidrag till uppfyllandet av miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Den pågående markanvändningen är skogsbruk.

Ärendets handläggning

Skogsstyrelsen klassade området som nyckelbiotop under 2017. Under 2018 kontaktades Länsstyrelsen i Dalarnas län av markägare angående eventuell reservatsbildning i området. Värdering och förhandling om intrångsersättning slutfördes under 2021. De slutgiltiga förhandlingarna resulterade i intrångsersättning för markägaren.

Förslag till beslut och skötselplan har remitterats till berörda sakägare, myndigheter och intresseföreningar. Sveriges Geologiska Undersökning avstod från att lämna ett yttrande. Skogsstyrelsen har tillstyrkt förslaget,

Mora kommun ställde sig positiv till förslaget och Jägarförbundet Dalarna har inga synpunkter. Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening påpekade att andelstalen för Våmhus GA:7 borde läggas på Länsstyrelsen.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. Stora delar av området är klassat som nyckelbiotop och består av äldre brandpräglad barrnaturskog där rikligt med ung död ved och hotade arter förekommer. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose jaktintresset eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening har inkommit med synpunkt angående andelstalen för Våmhus GA:7 borde läggas på Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer att hantera frågan om andeltal för åtkomst till väg i förhandling med Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening enligt rutin vid naturreservatsbildning. Länsstyrelsen har noterat att detta inte har skett för tre bildade naturreservat, Norra Mora vildmark, Anjosvaren och Hykjeberget, och dessa kommer även att inkluderas vid samma förhandling som för Södra Blecksbergets naturreservat.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § i miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att

besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Uppsättning av saltsten och utfordring av småfågel tillåts, då dessa åtgärder är begränsade och inte bedöms påverka områdets naturvärden eller upplevelsevärden negativt.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Genom bildandet av naturreservatet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal ekosystemtjänster påverkas. Skyddandet av naturreservatet Södra Blecksbergets från skogsbruk och andra åtgärder säkerställer bevarandet av den biologiska mångfalden i området, vilket är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Utöver detta ökas exempelvis möjligheterna för området att utgöra ett mål för friluftsliv och turism; att påverka det lokala mikroklimatet gynnsamt; samt att reglera vattenflöden och rena vatten. Naturreservatets bildande har också negativa följder för några ekosystemtjänster, t.ex. möjligheten för området att leverera virke och andra råmaterial.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen att naturreservatet Södra Blecksberget ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällen och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för

insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Kungörelse

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet.

Detta beslut har fattats av landshövding Helena Höij. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, planhandläggare Frida Ryhag, arkeolog Helena Günther, enhetschef Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Emil Henriksson, den sistnämnda föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Bilaga 1 Beslutskarta

Bilaga 2 Skötselplan

Beslutskarta för Södra Blecksbergets naturreservat

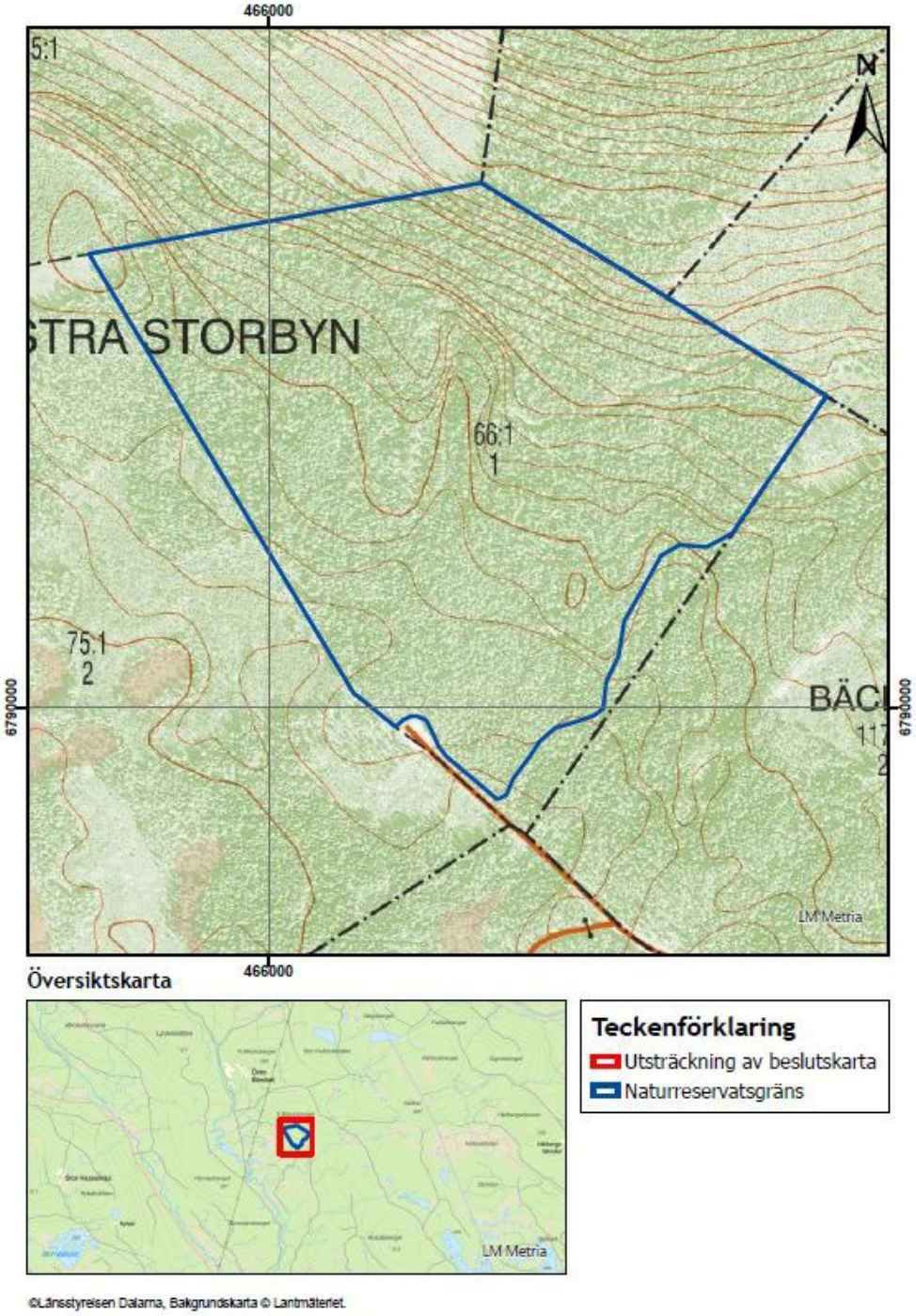

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

Skötselplan för naturreservatet Södra Blecksberget

Foto: Carl Lehto

Innehållsförteckning

Skötselplan för naturreservatet Södra Blecksberget 1

Beskrivningsdel 3
Markslag i hektar* 3

Beskrivning av området 3

Geovetenskap 3

Biologi 4

Vegetation och flora 4
Kulturhistoria 6
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv 6
Infrastruktur 7

Källförteckning 7

Plandel 7

Syfte med naturreservatet 7
Prioritering mellan bevarandevärden 7

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder 8

Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling 8
Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar 8

Jakt och fiske 9

Dokumentation och uppföljning 9

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder 10
Bilagor 10

Beskrivningsdel

Administrativa data	
Namn	Södra Blecksberget
Kommun	Mora kommun
NVR id	2057302
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Rättigheter	Vägen Våmhus GA:7 förvaltas av Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening.
Bebyggelser och anläggningar	Inga kända i området
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Markslag i hektar*

Markslag	Areal (ha)
Tallskog (utanför våtmark)	1,3
Granskog (utanför våtmark)	17,9
Barrblandskog (utanför våtmark)	14,5
Temporärt ej skog (utanför våtmark)	0,3
Barrblandskog (på våtmark)	0,1
Övrig öppen mark utan vegetation	0,1
Övrig öppen mark med vegetation	0,1
Totalt	34,4

* Uppdelning enl. Nationell marktäckedata (NMD).

Beskrivning av området

Geovetenskap

Ett flertal spår från den senaste inlandsisen finns att hitta vid Södra Blecksberget. Området domineras av jordarten morän som hittas i den större delen av naturreservatet. Mer eller mindre hela området ingår i ett större moränbacklandskap. I den nordöstra delen hittas ett mindre parti med berg i

dagen och i den sydligaste spetsen av området finns ett mindre område med isälvssediment. Isälvsavlagringar kan även hittas precis utanför området. Två isälvsrännor passerar området i en nord-sydlig riktning där den ena isälvsrännan finns i den nordvästra delen och den andra hittas mer centrerat i området. Södra Blecksberget ligger ovanför den högsta kustlinjen vilken är den nivå som havet hade som högst under den senaste istiden.

Berggrunden utgörs av konglomerat till arkos i norr, trakyandesit till gabbro i mitten av området och trakydacit till trakyandesit i söder. Dessa lager har en ungefärlig ålder på 1,7 miljarder år.

Den naturgeografiska regionen är vågig bergkullterräng.

Biologi

Vegetation och flora

Södra Blecksberget är beläget ungefär 14 km norr om Våmhus i den norra delen av Mora kommun. Naturreservatet består av grandominerad brandpräglad barrnaturskog med inslag av tallhällmark. Trädbeståndet uppskattas vara kring 130 år och runt om i området hittas rikligt med ung död ved. Marken är kuperad och sluttar upp mot den södra delen av Södra Blecksberget då området ligger vid foten av berget. En stor del av området är klassat som nyckelbiotop med några få undantag i den nordöstra, nordvästra och i den södra delen.

Att skogen återkommande har brunnit är ingen hemlighet då brandstubbarna i området skvallrar om en svunnen tid. I området kan arterna vedskivlav och kolflarnlav hittas där den senare nämnda arten indikerar att skogen har höga naturvärden. Förekomsterna av de vedlevande svamparna rosenticka, ullticka och doftskinn tyder på att skogen har undantagits från skogsbruk under en längre tid då de växer på grova lågor av gran, som de gärna vill ha kontinuerlig tillgång på. På stubbar och lågor som befinner sig i sena nedbrytningsstadier hittas stjärntagging vilket är en art som kräver kraftigt murken ved. Bland granbestånden hittas garnlav svepandes över granarnas grenar och indikerar att området har hög och jämn luftfuktighet. I markvegetationen uppträder den fridlysta orkidén knärot på flera ställen.

Skogstillstånd

Skogen vid den södra sluttningen av Södra Blecksberget är grandominerad men inslag av tallhällmark kan hittas lite varstans. Skogen är förhållandevis obrukad och trädbestånden består av äldre träd kring 130 års ålder. En stor mängd lav växer på granarna i delar av området och garnlav är en av arterna

som hittas hängandes på grenarna. Skogsbestånden är förhållandevis täta med glesare partier här och var. Spår av tidigare bränder i form av brandstubbar går att hitta i området. Det finns en rik tillgång på ung död ved i området som utgör ett lämpligt substrat för en mängd olika svampar och lavar.

Fauna

Tretåig hackspett förekommer i området. Faunan är i övrigt inte närmare undersökt i området.

Värdefulla arter

Vid inventering och fältbesök i området har flera värdefulla arter noterats. I listan nedan presenteras de arter som är upptagna på rödlistan, signalarter enligt Skogsstyrelsen (S), omfattas av EU:s art-och habitatdirektiv (N2000), ingår i ett åtgärdsprogram för skyddade arter (ÅGP) eller är fridlysta (§). Hotkategorierna i rödlistan är akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD).

Teckenförklaring

S = signalart enligt Skogsstyrelsen. N2000 = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. ÅGP = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter. § = Arten är fridlyst.

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan

CR = Akut hotad, EN = Starkt hotad, VU = Sårbar, NT = Nära hotad, DD = Kunskapsbrist.

Svampar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Asterodon ferruginosus	stjärntagging	NT	Ja			
Cystostereum murrayi	doftskinn	NT	Ja			
Phellinidium ferrugineofuscum	ullticka	NT	Ja			
Rhodofomes roseus	rosenticka	NT	Ja			

Lavar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Alectoria sarmentosa	garnlav	NT	Ja			
Carbonicola anthracophila	kolflarnlav	NT	Ja			
Herelidea botryosa	vedskivlav	NT	Ja			

Växter

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Goodyera repens	knärot	VU	Ja			Ja

Fåglar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Picoides tridactylus	tretåig hackspett	NT				Ja

Kulturhistoria

Det finns inga kända kulturlämningar i området.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Det finns inga stigar i området och förutom jägare förekommer det få besökare. Jakt är organiserad inom Våmhus viltvårdsområde och Våmån/Böåns älgskötselområde. Fiske bedrivs inte i naturreservatet men ingår i Mora Våmhus fiskevårdsområde.

Infrastruktur

Inga vägar går i området. Däremot går det en väg intill områdets södra del. Vägen är en gemensamhetsanläggning och förvaltas av samfällighetsföreningen Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening. I övrigt går det ingen annan infrastruktur i eller i närheten av området.

Källförteckning

Sveriges Geologiska Undersökning. Berggrund. Databas.

Sveriges Geologiska Undersökning. Jordarter 1:25 000 - 1:100 000. Databas.

Sveriges Lantbruksuniversitet. Artdatabanken. Rödlistade arter. www.artfakta.se/rodlistan.

Sveriges Lantbruksuniversitet. Artfakta. Databas. www.artfakta.se/artbestamning.

Mora kommun. Översiktsplan.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmarken och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i två skötselområden (se bilaga 1):

1. Äldre skog med fri utveckling
2. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling

Beskrivning

I området finns en äldre barrblandskog där gran utgör en stor del av beståndet. Utöver det förekommer även tall, brandstubbar, lågor och torrakor utspridda runt om i området. Skogen består av äldre träd i åldern kring 130 år och stor mängd lavar växer på trädens stammar och grenar. Närmare foten av Södra Blecksberget är marken kuperad vilket gjort skogen svår att bruka. Resultatet har blivit att området fått utvecklats fritt utan större påverkan vilket givit upphov till de äldre trädbestånden. En riklig tillgång på död ved finns i området och likaså hotade arter knutna till den döda veden.

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla granar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas till fri utveckling.

Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Området saknar anläggningar. I dagsläget finns inga stigar eller leder i området. En enkel bilväg som avslutas med en vändplats går längs gränsen till naturreservatet i den södra delen. Parkering för ett par bilar är möjlig längs skogsbilvägen. Inga åtgärder för friluftslivet planeras.

Bevarandemål

Södra Blecksberget erbjuder möjligheten att uppleva en barrnaturskog med tillhörande arter. Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där finns på informationstavlor i anslutning till området och via länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

Initiala åtgärder

Reservatets gräns ska markeras. Framtagande och utplacering av informationsskylt. Information om reservatet ska sammanställas så det finns att tillgå via länsstyrelsens hemsida.

Löpande skötsel

Gränsmarkeringar, skyltningen och skyltställen ska vara i gott skick och informationen aktuell.

Skötsel av väg sköts genom Bonäs-Våmhus Vägsamfällighetsförening.

Jakt och fiske

Fisket inskränks inte i naturreservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas (t.ex. passens utformning).

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av huruvida syftet med reservatet uppnås. Uppföljning genomförs av Länsstyrelsen och kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Bilagor

Bilaga 1 Skötselkarta

Skötselkarta för Södra blecksbergets naturreservat

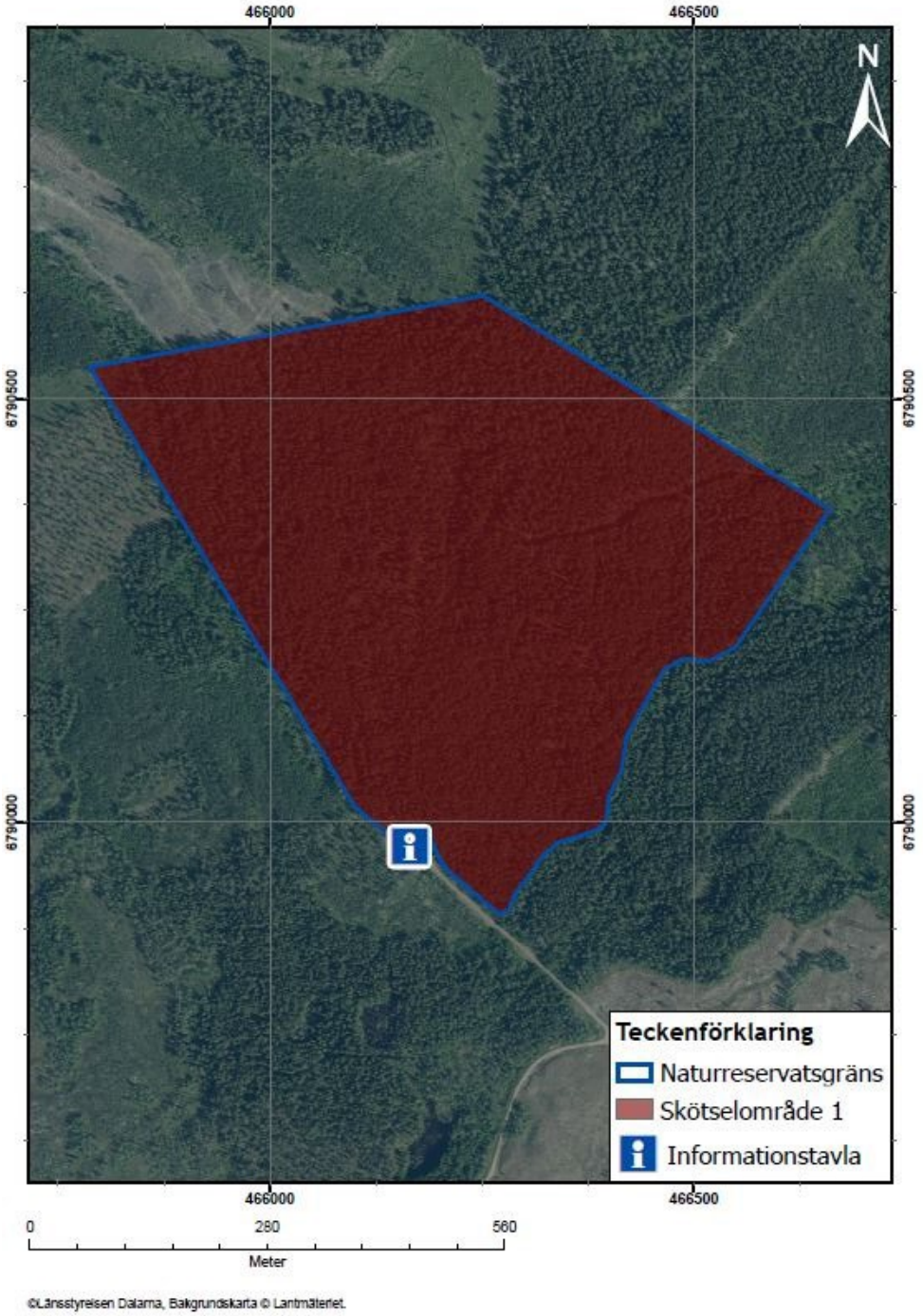

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.